

Obsah

PŘEDMLUVA	11
1. ÚVOD: EMOCE, POCITY, AFEKT	13
Terminologie a stručný popis	
vývoje poznání	13
2. HOMEOSTATICKÉ EMOCE: INTEROCEPCE A EMOČNÍ POZADÍ	27
2.1. Funkční anatomie Rexedovy lamina I	29
2.2. Projekce neuronů lamina I	31
2.3. Čistá autonomní insuficience	33
3. BOLEST	37
3.1. První a druhá bolest. Korové kódování bolesti	43
3.2. Bolest a placebo efekt.....	48
4. NĚKTERÉ VEGETATIVNÍ MOTIVACE A EMOCE	51
4.1. Hladovění a sytost	51
4.2. Žízeň.....	58
4.3. Pocit nedostatku vzduchu	59
4.4. Další vegetativní emoce	60
5. ZÁKLADNÍ EMOCE	65
5.1. Pozorování výrazu hnusu ve tváři a pocitování hnusu má společný neuronální základ	67
5.2. Poznávání emocí z výrazu ve tváři a dalších signálů.....	70
5.3. Disociace intenzity a valence emocí	78
5.4. Funkční neuroanatomie strachu a úzkosti	79
5.5. Smích, pláč, humor	82

6. NEUROBIOLOGIE VZTAHU EMOCÍ A KOGNITIVNÍCH FUNKCÍ	89
6.1. Pohlavní rozdíly neuronálních základů emočních vzpomínek	97
6.2. Emoce a rozhodování. Hypotéza somatických markerů	99
Iowski herní test	102
6.3. Neurologické podklady emoční a sociální inteligence	106
7. EMOČNÍ VÝVOJ	111
7.1. Prenatální emoční stav matky ovlivňuje intrauterinní i postnatální chování dítěte	112
7.2. Rychlý vývoj postnatální interakce	113
7.3. Temperament	114
Vysoce a níže reaktivní děti	114
7.4. Teorie vazby	116
Reaktivní porucha vazby	122
8. SYSTÉM ODMĚNY	125
Systém odměny v lidském mozku	127
9. DUŠEVNÍ PORUCHY A PORUCHY CHOVÁNÍ VYVOLANÉ ÚČINKEM PSYCHOAKTIVNÍCH LÁTEK....	133
9.1. Neurobiologie	133
9.1.1. Teorie vzniku závislosti na psychoaktivních látkách	134
Teorie oponentního procesu	134
Teorie odchylného učení	135
Teorie senzitivace vůči podnětu	135
Teorie rozhodování a ztráty inhibiční kontroly	136
9.1.2. Závislost na psychoaktivních látkách jako syndrom I-RISA	136
9.1.3. Patologické hráčství	139
9.1.4. Geny a závislost na psychoaktivních látkách	140
9.2. Klinický obraz a terapie	142
9.2.1. Syndrom závislosti	142
9.2.2. Přehled psychoaktivních látek	144
Alkohol	144
Terapie	145
Cannabis	147
Akutní intoxikace	148
Tolerance a závislost	149
Terapie	152
Opiáty	153
Klinický obraz	154
Terapie	154
Kokain	156
Terapie	158

Stimulancia	159
Terapie	160
Halucinogeny	160
Tabák	161
Terapie	163
Sedativa, hypnotika	163
10. AFEKTIVNÍ PORUCHY	173
10.1. Neurobiologie afektivních poruch	173
10.1.1. Funkční systémy mozku při afektivních poruchách	173
Řídící funkce čelních laloků	174
Dorzolaterální prefrontální-subkortikální obvod	174
Orbitofrontální-subkortikální obvod	177
Mediální prefrontální-subkortikální obvod	178
Frontopolární kůra	179
Afektivní poruchy a gyrus cinguli	179
Přední cingulární kůra při depresi	180
Další prefrontální korové oblasti	184
Hipokampus	186
Hipokampus při depresi	186
Amygdala	188
Další mozkové oblasti	189
Bílá hmota	189
10.1.2. Buněčné a molekulární změny při afektivních poruchách	191
Porucha regulace osy hypothalamus-hypofýza- -nadledviny	191
Stres – porucha regulace HPA – deprese	191
CRH	192
Kortizol, glukokortikoidní a mineralokortikoidní receptory, vazopresin	193
Dehydroepiandrosteron	195
Noradrenergí systém locus coeruleus	195
Dopamin	196
Serotonin	197
Benzodiazepinové receptory	199
Neuropeptid Y	200
Galanin	200
Testosteron	201
Estrogen	201
Stres – regulace osy HPA – deprese: souhrn	202
Porucha neurotrofických mechanismů	204
Porucha činnosti systému odměny	205
10.1.3. Genetické podklady bipolární poruchy a velké deprese ...	207
Bipolární porucha	207
Velká deprese	212

10.2. Klinický obraz a terapie.....	215
10.2.1. Bipolární porucha.....	219
Příčiny bipolární poruchy	220
Mánie	221
Terapie mánie	223
Hypománie.....	225
Bipolární deprese	227
Terapie bipolární deprese	228
<i>Stabilizátory nálady</i>	228
<i>Antidepresiva</i>	230
<i>Ostatní terapie</i>	232
Udržovací terapie bipolární poruchy	233
Psychosociální intervence	
v udržovací léčbě bipolární poruchy	238
<i>Sezónní, cirkadiánní a sociální rytmy</i>	242
<i>Interpersonální terapie a terapie úpravou</i>	
<i>sociálních rytmů – IPTR</i>	243
<i>Psychoedukační intervence</i>	244
<i>Kognitivně-behaviorální terapie</i>	245
10.2.2. Depresivní porucha	246
Výskyt a příčiny deprese.....	246
Depresivní fáze.....	248
Periodická depresivní porucha – velká depresivní	
porucha	251
Terapie depresí	252
11. ÚZKOSTNÉ PORUCHY	269
11.1. Neurobiologie	269
Sociální fobie	270
Panická porucha	271
Posttraumatická stresová porucha	275
Obsedantně-kompulzivní porucha.....	279
11.2. Klinický obraz a terapie.....	284
11.2.1. Fobické úzkostné poruchy.....	285
Sociální fobie	285
Specifické fobie	287
Agorafobie.....	290
11.2.2. Jiné úzkostné poruchy	292
Panická porucha	293
Generalizovaná úzkostná porucha.....	296
Smišená úzkostně-depresivní porucha	298
11.2.3. Obsedantně-kompulzivní porucha.....	299
11.2.4. Reakce na závažný stres a poruchy přizpůsobení	302

---

12. SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ	311
12.1. Neurobiologie sebevražedného chování.....	314
Neuroanatomické studie	315
Přenašečové systémy.....	315
12.2. Klinický obraz a terapie sebevražedného chování.....	320
 POZNÁMKY	 327
 ZKRATKY	 331
 REJSTRÍK.....	 337